
Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България, приета с Постановление № 280 на Министерския съвет от 1998 г.

Публикуван на: 27.06.2014

Проектът е публикуван в електронен вид за обществено обсъждане и е на разположение в Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Мотиви

Проектът предвижда следните изменения и допълнения:

I. Изменения и допълнения относно определяне конкретния размер на летищните такси на летището с най-голям брой пътнически превози на територията на Република България.

Съгласно Закона за гражданското въздухоплаване летищният оператор на летището с годишен трафик над 5 милиона превозени пътници или летището с най-голям брой пътнически превози на територията на Република България („Летище София“ ЕАД), е задължен да предприеме действия по чл. 122е от Закона за гражданското въздухоплаване (ЗГВ) като провежда консултации с ползвателите на летището или представители на сдружения на ползвателите на летището за размера на летищните такси и когато е уместно, за качеството на предоставяните услуги на летището, както и да определи с влязло в сила решение по чл. 122к от ЗГВ размера на летищните такси.

Летищните такси се определят от „Летище София“ ЕАД в съответствие с Методиката за определяне на размера на летищните такси, които се събират от летищния оператор на летище с годишен трафик над 5 милиона превозени пътници или от летищния оператор с най-голям брой пътнически превози на територията на Република България (Летище – София), приложение 1 към чл. 1, ал. 3 от Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България.

„Летище София“ ЕАД, в качеството си на летищен оператор за две поредни години е провело консултации с ползвателите на летището и представители на сдружения на ползвателите на летището за размера на летищните такси, съгласно изискванията на чл. 122е, ал. 1, т. 1 от Закона за гражданското въздухоплаване. В процеса на консултиране летищният оператор е отправил предложение за изменение на размера на летищните такси заедно с обосновка на предложените изменения до ползвателите на летището, както и до представители на сдружения на ползвателите на летището, обсъдил е становищата и направените предложения от страна на авиокомпаниите и техните представители, и е предоставил информацията, изискваща се от чл. 122з, ал. 2 от Закона за гражданското въздухоплаване.

След проведените през 2013 г. за първи път по реда на закона консултации и на основание чл. 122к от Закона за гражданското въздухоплаване, летищният оператор е издал Решение № 255/26.04.2013 г. за определяне размера на летищните такси на летище София за периода 01.07.2013 г. – 01.07.2014 г., с което са определени размери на таксите, дадени по вид с разпоредбата на чл. 120, ал. 1 от Закона за гражданското въздухоплаване, като в същото решение са предвидени и стимулиращи трафика отстъпки и критерии за тяхното прилагане.

Решението за определяне размера на таксите е публикувано на сайта на летищния оператор и обявено публично чрез публикуваното му в национален ежедневник, като същото е изпратено до ползвателите на летището, техни представители и до организации на заинтересованите лица.

След публикуването на решението в срока за неговото обжалване, същото е обжалвано пред надзорния орган, определен с чл. 16д от Закона за гражданското въздухоплаване – Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, като са постъпили две жалби от „България ЕР“ АД и от няколко опериращи от/до летище София авиокомпаниии, като до разглеждане с решение № 45-01-216/27.05.2013 г. на ГД „ГВА“ е допусната жалбата на „България ЕР“ АД. С последващо решение № 45-01-228/10.06.2013 г. на главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ производството по допусната жалба е прекратено на основание чл. 122н, ал. 5 от Закона за гражданското въздухоплаване, като неразделна част от решението за прекратяване е решението на летищния оператор за определяне размера на таксите на летище София № 225/26.04.2013 г., изменено и допълнено с постигнатото между страните по спора съгласие при условията и по реда на чл. 122н, ал. 4 от Закона за гражданското въздухоплаване.

През 2014 г. за втори път по реда на закона бяха проведени нов кръг от консултации между летищния оператор „Летище София“ ЕАД и ползвателите, като на основание чл. 122к от Закона за гражданското въздухоплаване, летищният оператор е издал Решение № 217/28.04.2014 г. за определяне размера на летищните такси на летище София за периода 01.07.2014 г. – 31.12.2015 г., с което са определени размери на таксите, дадени по вид с разпоредбата на чл. 120, ал. 1 от Закона за гражданското въздухоплаване. В същото решение са предвидени и стимулиращи трафика отстъпки и критерии за тяхното прилагане. Решението за определяне размера на таксите е публикувано на сайта на летищния оператор и обявено публично чрез публикуваното му в национален ежедневник, като същото е изпратено до ползвателите на летището, техни представители и до организации на заинтересованите лица. След публикуването на решението в срока за неговото обжалване посоченото решение не е обжалвано от ползвателите на летище София и е в сила.

Съгласно чл. 122, ал. 2 от ЗГВ, след влизане в сила на решение на летищния оператор на летище с годишен трафик над 5 милиона превозени пътници или от летищния оператор с най-голям брой пътнически превози на територията на Република България („Летище София“ ЕАД) по чл. 122к, ал. 1 от закона, размерът на летищните такси се включва в наредбата, с оглед на което е необходимо за бъдат направени изменения и допълнения в Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България. Летищните такси на летищния оператор на летището с годишен трафик над 5 милиона превозени пътници или летището с най-голям брой пътнически превози на територията на Република България – летище София, са дадени като съответни приложения към наредбата - приложение № 1а (такси за периода 01.07.2013 г. – 01.07.2014 г.) и приложение № 1б (такси за периода 01.07.2014 г. – 31.12.2015 г.). Поради забавяне при междуведомственото съгласуване предвид необходимостта от уточняване на изменения и допълнения в наредбата в други нейни части, настоящия проект съдържа и размера на таксите за изминалия период (01.07.2013 г. – 01.07.2014 г.).

II. Съгласно чл. 16д от Закона за гражданското въздухоплаване, Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ е националният независим надзорен орган по смисъла на Директива № 2009/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно летищните такси (ОВ, L 70/11 от 11 март 2009 г.). В качеството си на национален независим надзорен Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ разглежда и се произнася при спор между летищния оператор и ползвателите на летището по целесъобразността и законосъобразността на основанията за изменение на размера на летищните такси, които е определил летищният оператор на летище с годишен трафик над 5 милиона превозени пътници или летищният оператор на летище с най-голям брой пътнически превози на територията на Република България; разработва и предлага за утвърждаване от Министерския съвет с наредбата по чл. 122, ал. 1 методика за определяне размера на летищните такси по видове; методиката се основава на принципите на разходоориентираност, прозрачност и равнопоставеност на ползвателите на летището с годишен трафик над 5 милиона превозени пътници или с най-голям брой пътнически превози на територията на Република България; публикува и актуализира ежегодно списък на летищата с годишен трафик над 5 милиона превозени пътници или с най-голям брой пътнически превози на територията на Република България. В размера на летищните такси по чл. 120, ал. 1 от ЗГВ, събирани от летищния оператор на летището с годишен трафик над 5 милиона превозени пътници или летищния оператор на летището с най-голям брой пътнически превози на територията на Република България, се включват и разходите за изпълнение на функциите на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“.

В изпълнение на чл. 16д, ал. 6 от Закона за гражданското въздухоплаване в предлагания нов чл. 1а се предвиждат условията и реда за предоставяне на частта от летищните такси по чл. 120, ал. 1 от Закона за гражданската въздухоплаване. Предвидено е това да става всеки месец, като механизмът за разходването на така предоставените средства да става целево чрез бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Летищният оператор на летището с годишен трафик над 5 милиона превозени пътници или летищният оператор на летището с най-голям брой пътнически превози на територията на Република България предоставя на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ средствата, събрани като част от летищните такси по чл. 120, ал. 1, за изпълнение на функциите ѝ.

В изпълнение на цитираните разпоредби, както и на предлаганата нова разпоредба, финансовите средства за издръжка на националният надзорен орган за неговата дейност се превеждат целево от най-големия летищен оператор – „Летище София“ ЕАД по собствена сметка и се усвояват от Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“. Разходването на средствата се извършва целево от Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ след корекция на приходната и разходна част на бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, респективно Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“.

Отчитането на финансовите средства за надзор съгласно чл. 16д от закона, предоставени целево чрез корекция по бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, респективно Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, се осъществява с въвеждането на отделна аналитичност по счетоводни сметки. Тези целеви разходи се извършват при спазване на условията, посочени в чл. 16д, ал. 7 от Закона за гражданското въздухоплаване.

III. Предложени изменения в наредбата в частта ѝ за таксите за аеронавигационно обслужване:

Измененията са свързани с приетите в края на 2013 г. от Разширения комитет на Евроконтрол промени на осреднената базова таксова единица за аеронавигационно

обслужване при прелитане и лихвата за просрочие.

Съгласно Многостраниното споразумение за пътните такси от 12 февруари 1981 г. (обн., ДВ, бр. 77 от 1999 г.) и чл. 22 от наредбата, ежегодно се определят размерите на осреднената базова таксова единица за аеронавигационно обслужване при прелитане във въздушното пространство на страната и лихвения процент за просрочено плащане на таксите за аеронавигационно обслужване при прелитане във въздушното пространство на страната.

Таксовите единици на всички страни-членки на Европейската организация за безопасност на въздухоплаването (Евроконтрол) се определят в съответствие с документите на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ICAO), Принципите за установяване на разходната база за пътни такси и за изчисляване на таксовите единици на Евроконтрол (наричани по-долу Принципите) и Регламент 1794/2006 на Европейската комисия от 6 декември 2006 година за установяване на обща схема за таксуване на аеронавигационното обслужване.

За целта през месеците юни и ноември на 2013 г. в централата на Евроконтрол са проведени ежегодните многостранни консултации, както и двустранна консултативна среща през м. октомври 2013 г. с ползвателите на въздушното пространство за размера на таксата за прелитане на Република България за 2014 г. Таксовата единица се определя на основа на прогнозните данни за годишната разходна база, броя на обслужените единици, генерирани в обслужваното въздушно пространство на Република България и разходите на Евроконтрол по обслужване на системата за събиране на аеронавигационните такси при прелитане.

В такса прелитане са включени разходите за изпълнение на функциите на националния надзорен орган в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 550/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. за осигуряването на аеронавигационно обслужване в единното европейско небе на основание чл. 16в, ал. 9 от ЗГВ.

Таксовата единица „прелитане“ е в съответствие със заложените в Националния план за ефективност (НПЕ) за първия референтен период 2012-14 г. разчети за установени разходи и прогнозни обслужени единици за 2014 г. Таксовата единица „прелитане“ за 2014 г. е редуцирана с приходите от финансираня, получени от европейски фондове, ползвани за проекти през периода 2008 – 2012 г., след съгласуване с Европейската комисия. В резултат на консултациите на проведената сесия на 27 и 28 ноември 2013 г. на Разширения комитет за пътни такси на Евроконтрол е съгласувана и приета базовата таксова единица „прелитане“ на Република България в размер на 37.53 евро (редуцирана таксова единица спрямо НПЕ, заедно с компонента на Бюрото за събиране на такси към Евроконтрол). В този размер на националната таксова единица е включен и компонент, отразяващ разходите на Бюрото за събиране на таксите за аеронавигационно обслужване към Евроконтрол, в размер на 0.15 евро.

Съгласно изискванията на Регламент 1794/2006, националната разходна база се определя в национална валута, но с оглед на издаването на общи фактури за таксуване на аеронавигационното обслужване, таксовите единици „прелитане“ на всички страни-членки на Евроконтрол се преизчисляват в евро. За целта, националната разходна база се преизчислява в евро, като съгласно Принципите и Условието за прилагане на системата за пътни такси и условията на плащане на Евроконтрол се използва осредненият месечен кръстосан курс „купува“ на еврото към българския лев, на Ройтерс, при затваряне за месец септември на текущата година (в случая за м. септември 2013 г.).

Базовата таксова единица за 2014 г. за Република България, определена от Разширения комитет на Евроконтрол, е обект на ежемесечно коригиране съгласно чл. 7.2 от Условието за прилагане на системата за пътни такси и условията за плащане. Предвид режима на валутен борд, установен със Закона за Българската народна банка, колебанието в

таксовата единица „прелитане“ в някои месеци се очаква да бъде около 2-3 евроцента спрямо базовата ѝ стойност.

Страните-членки на Евроконтрол са решили също така за 2014 г. лихвеният процент за просрочено плащане на таксите за аеронавигационно обслужване при прелитане да бъде в размер на 10.24% на годишна база.

IV. В проекта се предлага изменение на структурата на таксите, събирани на летище Пловдив и летище Горна Оряховица, като типовете въздухоплавателни средства са разделени въз основа на предназначението си, изпълняваните функции, видове полети и излетни тегла. По този начин са формирани четири основни категории въздухоплавателни средства: изпълняващи учебно-тренировъчни полети; изпълняващи карго полети; за общо предназначение, с максимално излетно тегло до 5,7 т. и въздухоплавателни средства за пътнически или смесени (пътническо-товарни) полети, с максимално излетно тегло над 5,7 т.

Това разделение дава възможност за по-обективно определяне на таксите. Създава се възможност и за по-опростено администриране на таксите, като се разграничават въздушните превозвачи от останалите авиационни оператори чрез въвеждането на система от стимули за увеличаване на броя полети, изпълнявани от тях до даденото летище. Този тип разграничение на таксите следва наложения модел на редица европейски летища с регионално значение, който се е доказал като успешен за тяхното развитие и ще позволи на летищата в Пловдив и Горна Оряховица да бъдат по-конкурентоспособни при привличането на нови превозвачи или увеличаването на дейността на вече опериращи такива.

V. В проекта е предвиден нов § 10 от преходните и заключителните разпоредби на наредбата, уреждащ таксуването на базирането на въздухоплавателни средства на авиокомпаниите, за които летище София е базово, като таксуването в тези случаи се извършва съгласно чл. 14, ал. 1-4 от наредбата. Съгласно § 38, ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за гражданското въздухоплаване до влизането в сила на първото решение по чл.122к, ал.1 от ЗГВ на летището с най-голям трафик, каквото е летище София за страната, се прилагат таксите, дължими по видове и в размер, определени по досегашния ред. Целта на разпоредбата е за времето на провеждането на първия кръг от преговори по смисъла на чл. 122е и следващите от Закона за гражданското въздухоплаване между летищния оператор и ползвателите на летище София да се уредят по справедлив и изричен начин условията и редът за таксуване при базиране на летище София.

В съответствие с чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове и в изпълнение на чл. 35, ал. 2, т. 7 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, проектът на постановление е публикуван на Интернет страницата на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, заедно с проекта на доклад, като на заинтересованите лица е предоставен 14-дневен срок за предложения и становища по проекта. Проектът е публикуван и на сайта за обществени консултации на Министерския съвет.

Проектът не въвежда разпоредби от правото на Европейския съюз, поради което не се прилага справка за съответствие с правото на Европейския съюз.

Пълният текст на проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България, приета с Постановление № 280 на Министерския съвет от 1998 г. може да се види в **Приложението**.

Лице за контакти:

Красимира Стоянова - Директор на дирекция "Правна" в МТИТС,
e-mail: krstoyanova@mtitc.government.bg

Приложение

» [Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България, приета с Постановление № 280 на Министерския съвет от 1998 г. \(98.79 KB\)](#)